

Asiantuntijalausunto ympäristövaliokunnalle rakentamislain muuttamisesta

Maakuntahallitus 21.10.2024

464/03.00.00/2024

Tiivistelmä

Rakentamislain ns. korjaussarjasta annettiin Uudenmaan liiton asiantuntijalausunto eduskunnan ympäristövaliokunnalle kiireellisellä aikataululla 9.10.2024. Valiokunnalta tuli 11.10.2024 täydennys lausuttavaan aineistoon ja lisää aikaa lausunnon antamiseen 22.10. asti. Maakuntahallitukselle esitetään, että se päättää merkitä aiemmin annetun lausunnon tiedoksi. Lausuntoon ei esitetä täydennyksiä.

Strateginen lähtökohta

Maankäyttö- ja rakentamislain (MRL) uudistus vaikuttaa merkittävästi lakisääteiseen maankäytön suunnitteluun kuten maakuntakaavoitukseen ja kuntien kaavoitukseen. Kyseessä oleva rakentamislaki sisältää muun muassa uuden sijoittamislupa-menettelyn, jolla ohjataan alueidenkäyttöä.

Lakiuudistus liittyy kaikkiin Uusimaa-ohjelman painopisteisiin.

Selostus

Esitys rakentamislain muuttamisesta on edennyt eduskunnan ympäristövaliokunnan käsittelyyn. Samaan käsittelyyn on tuotu myös lakialoite rakentamislain 17 § muuttamisesta. Tämä muutos koski rakennusjärjestyksen laadintaa. Näistä aineistoista ympäristövaliokunta pyysi 2.10.2024 asiantuntijalausuntoja 10.10.2024 pidettyyn kokoukseensa mm. kaikilta maakuntien liitoilta.

Uudenmaan liitto antoi lausunnon määräaikaan mennessä 9.10.2024. Lausunto mukaili mahdollisuuksien mukaan maakuntahallituksen luonnosvaiheessa antamaa lausuntoa rakentamislain muuttamisesta keskittyen puhtaan siirtymän sijoittamislupa- ja purkamislupa-asiin. Lisäksi lausunnossa otettiin kantaa rakennusjärjestyksestä koskevaan lakialoitteeseen.

Lausunnon pääviesti on, että Uudenmaan liitto suhtautuu kriittisesti alueidenkäytön suunnittelujärjestelmän keskeisten periaatteiden vastaiseen puhtaan siirtymän sijoittamislupa-asiin. Lisäksi liitto toisti huolensa liittyen koko eritahtisesti valmistettavaan lakiuudistuskokonaisuuteen, sillä vaikutusten arviointi on kokonaisuutena puutteellista eikä elinvoiman kannalta keskeisten sujuvoittamistavoitteiden saavuttamista ole varmistettu.

Perjantaina 11.10.2024 saimme vielä uuden lausuntopyynnön, mihin oli aiemmin aineiston lisäksi täydennetty uusi lakialoite koskien rakentamislain 180 § muuttamista siten, että yhdistysten valitusoikeutta rajattaisiin. Samalla annettiin mahdollisuus täydentää aiemmin annettua lausuntoa. Esityksemme maakuntahallitukselle on, ettei jo annettua lausuntoa täydennetä.

Asian tausta

Maankäyttö- ja rakentamislakia ollaan uudistamassa siten, että nykyinen laki jakaantuu ainakin neljään eri lakiin. Ensimmäisenä on laadittu rakentamislaki (751/2023), joka hyväksyttiin 1.3.2023 ja vahvistettiin

21.4.2023. Rakentamislakiin on vuoden 2024 aikana laadittu ns. korjaussarjaa, jonka luonnoksesta maakuntahallitus on antanut lausunnon 4.3.2024. Korjaussarjaan sisältyy mm. uusi puhtaan siirtymän sijoittamislupa sekä muutoksia aiemmin hyväksytyihin pykäliin, kuten esim. pykäliin koskien purkamislupaa ja museoviranomaisten valitusoikeutta. Rakentamislaki korjaussarjoiheen ulottaa erityisesti sijoittamislupien kautta vaikuttavuuttaan myös alueidenkäyttöön ja siten myös Uudenmaan liiton tehtäväkenttään.

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää merkitä tiedoksi annetun lausunnon.

Asian käsittely:

...

Esittelijä:

maakuntajohtaja Tuija Telén

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Mari Siivola